

Autor: Michael O'Meara

Reinventing Collapse: The Soviet Example and American Prospects

Dmitry Orlov

Gabriola Island, Canada: New Society Publications, 2008

„Krise se může stát také velkou příležitostí“ – Barack Hussein Obama

Ze zoufalství nad pasivitou vlastního národa mě často napadá, že zhroucení Spojených států by mohlo být tím jediným, co by naše lidi dokázalo obrátit proti systému, který se je pokouší zničit. Tento „katastrofismus“ však je, nalijme si čistého vína, strategií zrozenou ze zoufalství. Přestože totiž kolaps (Josephem Tainterem označovaný za „pravidelně se vyskytující prvek existence lidské společnosti“) 1] může zbavit stávající systém legitimacy a navýšit otevřenost bělochů k hájení vlastních rasových/národních zájmů, v nejhorším případě by zřejmě vytvořil problémy ještě hrozivější než, jež zažíváme v posledních 60 letech.

Literatura o zhroucení tedy rozhodně je na pořadu dne – zvláště pak teď, kdy se „americké století“ podle všeho nachýlilo k neslavnému konci.

Z nespočtu knih o zániku civilizací patří mezi ty bez debat nejpřípadnější díla zabývající se pádem Sovětského svazu v roce 1991. Zvláště vhodná se jeví nedávno vydaná Orlovova kniha.

Vystudovaný počítačový technik Orlov se i se svou rusko-židovskou rodinou přistěhoval do

USA v 70. letech. Pouta se svou rodnou zemí však nezpřetrhal a do Ruska se opakovaně vrátil před, během i po zhroucení sovětského systému. Ze své radikálně ekologické perspektivy, kritické k průmyslové civilizaci (a nepřímo i bělošskému životu) Orlov popisuje, co přineslo zhroucení SSSR a proč nemusí být tohoto osudu ušetřeny ani USA.

Jeho kniha není pokusem o vědeckou práci. „Nejsem expert, vědec, ani aktivista, ale spíše očitý svědek. Na vlastní oči jsem sledoval pád Sovětského svazu a díky tomu jsem získal představu, jak bude vypadat americký kolaps,“ píše (str. vii).

Proto se příliš nezdržuje vykreslováním celkového obrazu – strukturálních sil, jež ke kolapsu vedou – a místo toho se soustředí na jeho „mikro“ procesy a zkušenosti. Díky tomu jde o „osobní“ knihu, jež se nesnaží hrát si na vědeckou autoritu. Přesto (či právě proto) je však velice čtivá a prodchnutá oním nepostradatelným „lidským“ rozměrem prožívaného kolapsu.

I přes odlišné metody a styl chápe Orlov obě supervelmoci 20. století jako dva „protipóly“ téže techno-ekonomické civilizace, plně soustředěné na řízení společnosti, hospodářský růst, hromadění statků, nabytí nadvlády nad světem a dovršení osvícenské vize plně racionálního světa.

Podle Orlova tedy obě země usilovaly o lepší život prostřednictvím aplikace vědy, vedeny myšlenkou, že každý lidský problém jistě musí mít technologické řešení. Obě země také byly militaristickými a imperialistickými mocnostmi, jež přímo či nepřímo vedenými válkami rozvracely mezinárodní systém a – přestože to Orlov výslovně nezmiňuje – uvedly reformy do zemí Třetího světa, který následkem toho zažívá nekontrolovatelný růst; obě do omrzení velebí své demokratické a rovnostářské, byť třeba sebebodvodnější instituce; obě vedly ve jménu vyšší míry racionality boj proti přesvědčení obyvatelstva, zavedly nesmyslné, netvůrčí formy práce, postavily materialistické hodnoty nade vše, potlačovaly politické odpůrce, vytvořily zkorumpované a zkažené elity a – což je nejdůležitější – vůbec jim nezáleželo na osudu bílé či evropské rasy. Mohli bychom ještě dodat, že americký i sovětský sociální experiment byly velice příznivě nakloněny Židům a vytvořily vhodné prostředí pro nadvládu jich samotných i jejich hodnot.

Ve výčtu podobností by se dalo pokračovat, ale **základní teze – tedy že USA i SSSR představovaly a představují techno-ekonomické civilizace vyznávající v hrubých obrysech analogické postoje, v ostrém rozporu s přírodou i naší přirozeností – se dá jen stěží rozporovat.** Jeden z těchto civilizačních modelů se však už zhroutil a ten druhý z podobných důvodů dnes před hrozbou kolapsu stojí.

Reaganovské holedbání se vítězstvím USA nad Sovětským svazem ve studené válce na Orlova nedělá sebemenší dojem: kolaps měl podle něj s ideologií společného jen málo a s americkým vlivem ještě méně. Místo toho jej připisuje „vytrvale slabému hospodářství společně s rekordními vojenskými výdaji, obchodním schodkem a zahraničními dluhy“ (str. 8). Následkem těchto ekonomických nesnází bylo pro „obyčejné Rusy“ stále těžší se vůbec nějak uživit.

Když se sovětští reformátoři centrálně řízenou stagnací za vlády Michaila Gorbačova konečně pokusili napravit, neuspěli. Tento nezdar spolu s vojenskou katastrofou v Afghánistánu a jaderným neštěstím v Černobyli zdiskreditovaly Sovětský svaz do té míry, že se zhroutil.

Protože Orlov svou knihu napsal ještě před finanční krizí roku 2008, zabývá se hlavně strukturálními slabinami americké ekonomiky, které často připomínají nedostatky někdejšího SSSR, a ne institucionálním podvodným systémem, zodpovědným za jeden z největších finančních švindlů v dějinách.

Upozorňuje na zásadní trhliny v předivu amerického hospodářství, a protože prý USA Sovětský svaz několik desetiletí zdatně „doháněly“, zanedlouho se podle něj mohou ocitnout v podobné situaci.

Jako řada dalších ekologů i Orlov odmítá povrchní přesvědčení, že se na moderní společnost nevztahují zákonitosti vzestupů a pádů preindustriálních společností, nebo že stávající tempo růstu ekonomiky či obyvatelstva lze udržet donekonečna. USA jsou dle jeho soudu ohroženy kolapsem obzvláště, protože základem jejich ekonomiky je ropa. 2] Spojené státy jsou se svou „energeticky náročnou říší“ závislé na laciné ropě víc než kterákoliv jiná průmyslová ekonomika. Americká produkce surové ropy dosáhla vrcholu v roce 1970 a dnes země pokrývá tři čtvrtiny své energetické spotřeby dovozem.

Každý vzestup cen ropy tedy bude zaplacen zpomalením růstu ekonomiky a vyšší cenou potravin (kvůli ropné náročnosti zemědělství). Jakmile skončí éra levné energie, bude světová ekonomika nucena podstoupit proměnu podobně zásadní, jaká kdysi doprovázela příchod průmyslové revoluce, což povede k prohloubení úpadku a časem až ke zhroucení – které Orlov s vypůjčenou definicí arcidruida **Johna Michaela Greera** vymezuje jako stav, kdy „už výroba nestačí pokrývat náklady na údržbu stávajícího kapitálu“ (str. 2), tedy jako bod, kdy rozkládající se ekonomický systém začne „požírat“ svou infrastrukturu (fakticky tedy sám sebe), aby vynahradil pokles příjmů, čímž ovšem svůj vlastní nevyhnutelný konec ještě urychlí.

Energie je však pouze jedním – i když velice důležitým – z problémů, jimiž se Orlov zabývá.

Jelikož nechala Amerika většinu své průmyslové produkce odejít za hranice, nevyrábí si už vyspělé technické produkty, na nichž je závislá a u většiny svých základních potřeb se spoléhá na dovoz, vytvořila masivními půjčkami na zahraničních finančních trzích ohromné obchodní saldo. (I Sovětský svaz se, pravda z odlišných důvodů, v 80. letech ocitl v obřích obchodních schodcích a dlužích.)

Problémy spojené s americkými rostoucími energetickými výdaji a nadvládou finančního sektoru (*financialization*) nad hospodářstvím země byly dále prohloubeny nekontrolovanými vojenskými výdaji, exponenciálním růstem dluhové pyramidy a úpadkem amerického zámořského impéria i „tributární ekonomiky“. Ve spojení s imperiálními debakly v Iráku a Afghánistánu, rostoucí mezinárodní pověstí neschopné a zkorumpované země či změnami podnebí (jež mají za následek např. masivní hurikány jako Katrina, s potenciálem narušit chod

celého systému) a hrozícím rozkladem zanedbané infrastruktury (mosty, hráze, kontaminovaná podzemní voda atd.) to naznačuje, že by Spojené státy v blízké budoucnosti mohly Sovětský svaz následovat na smetiště dějin.

Federální vláda i „na sebeobohacení soustředěné politické elity“, které se na ní přiživují, navíc mají jasný zájem na „trvalém růstu“ a imperiálním předvádění svalů, což znamená, že k odvrácení hrozícího zhroutilí nic konstruktivního nepodniknou. Jak se ale začne postupně ekonomika rozkládat, poklesnou i příjmy z daní a vzroste veřejný dluh. Dosud elity předložily jediné „řešení“ finanční krize: rozjet tiskařské stroje na peníze na ještě vyšší obrátky, napumpovat na trh další bezcenný papír, a tak ke všem svým problémům přidat navíc ještě inflaci.

Orlovovo vysvětlení sovětského kolapsu i předpovědi blízkého se kolapsu amerického bychom však měli s přihlédnutím k „nevědeckému“ duchu jeho knihy samozřejmě brát jako pouhé podněty, přestože hospodářský útlum, nižší dostupnost energií i vyšší míra politického chaosu se na obzoru skutečně rýsují.

Nenajdeme u něj však mnoho podrobností scénáře zhroutilí a vůbec se nezabývá ani „politickými procesy“ s tímto vývojem spojenými. Přehlíží i důležité otázky stran toho, jak a jakým způsobem ke zhroutilí došlo (v SSSR) a dojde (v USA). Není také příliš jasné, bude-li americký hospodářský kolaps svým tempem připomínat ten sovětský (v dějinách bezprecedentní) – nebo zda se přidrží tradičnějších scénářů a potáhne se celá desetiletí.

Přesvědčivěji už ale zní jeho tvrzení, že Sovětský svaz byl lépe než Amerika vybaven k tomu politicko-ekonomické zhroutilí přežít a zotavit se z něj.

Američané podle něj vidí svou „rozmařile zadluženou zemi“ jako „zmrzlinu zadarmo a nekonečné sluníčko“ (str. 16). Nikdy na vlastní kůži nezažili invazi, světovou válku, hladomor nebo krvavou diktaturu, a tak je pro ně obtížné představit si budoucnost výrazně odlišnou od minulosti. Američané byli mnohem důkladněji než Rusové odštěpeni od své minulosti a stali se z nich spotřebitelé zaměřeni na uspokojení vulgárních potřeb, jejichž nejvýraznějším rysem není etnicita či historická nebo kulturní tradice, ale materialismus. Postrádají také onu proslulou psychologickou odolnost, pečlivě „vypěstovanou“ u pravidelně strádajících Rusů. A konečně v mnohem větší míře spolklí lži systému a jsou tím pádem pevněji připoutáni k jeho stále méně funkčním institucím.

Do méně šťastného, ale vážnějšího národa narození sovětských Rusové přikládali uznání a osobnímu úspěchu větší význam než tomu ryze ekonomickému. Peníze a materialistické tužby nehrály v jejich životech tak významnou roli jako tomu je v USA, základní potřeby (práce, bydlení, nejnnutnější služby) jim totiž fakticky poskytovala jejich zestátněná ekonomika, kde spotřebitelský životní styl vlastní americkému prostředí nebyl možný. Když tak politický systém přestal fungovat a formální hospodářství utrpělo smrtící ránu, nenastala morální a sociální zkáza do té míry, v jaké by zřejmě postihla Američany.

Lepší podmínky měli Rusové i co se bydlení a potravin týče: většinu obytných nemovitostí

vlastnil v SSSR stát. Jakkoliv byly „šedivé a bez duše“, jednalo o poctivě postavené, zateplené domy, postavené tak, aby nějakou dobu vydržely. Kolem nich se pak rozkládaly státní pozemky, na nichž měli lidé zahrádky. Před pádem SSSR tak pocházelo téměř 90% domácí produkce potravin právě z těchto zahrádek a dalších soukromě obdělávaných pozemků – komunismu se totiž podařilo proměnit ruské zemědělství, někdejší obilnici Evropy, na hospodářství na odpis.

Sovětský režim měl takovou hrůzu z hladových bouří, že téměř v každém městě zřídil masivní zásobárny obilí pro případ nouze. Tak byl sovětský systém zásobování potravinami v podstatě imunní i v případě zhroucení a většina lidí si i po kolapsu mohla dovolit střechu nad hlavou a jídlo. Všechny základní sovětské služby, jako teplo, pitná voda, elektřina a odvoz odpadu, byly veřejné a dalo se tak na ně spolehnout i v případě rozkladu centrálního státu. A k tomu všemu žila většina Rusů ve městech, tj. v dosahu rozsáhlé veřejné dopravní sítě, která nepřestala fungovat.

V USA, ať už zažijí náhlé zhroucení sovětského stříhu nebo – což se jeví pravděpodobněji – se bude jejich úpadek táhnout delší dobu, to však bude úplně jiné. Většinu Američanů, kteří nevlastní své bydlení, nejspíš potká propadnutí hypotéky, vystěhování a život bez domova. A zanedlouho potom, co vybilí regály svých předměstských supermarketů, zásobovaných dodávkami právě na čas, jim nastanou i problémy s obstaráním si potravy.

Celá země točí kolem aut – bydlení, nákupy i práce jsou bez auta v podstatě nedosažitelné – a proto bude mít po zhroucení ekonomiky a s ní spojeném zvýšení cen energie tato závislost na autech katastrofické důsledky. I na ropu bohatý Sovětský svaz sužoval nedostatek benzínu, který byl na příděl. Bez významnějších domácích zásob ropy a náhradních dílů na svá auta z ciziny budou Američané z předměstí brzy jako ryby na suchu. Orlov předpovídá, že dojde k hromadnému exodu z odlehlejších předměstí, jak se lidé budou nuceni stahovat blíže centřům s dosud fungujícími zásobovacími a distribučními sítěmi. Pokud by k tomu skutečně došlo, smrskne se svět na oblast, kterou lze pokrýt pěšky nebo na kole, dálkový a globální obchod prakticky zanikne a klíčové pilíře globalizace se tak zcela zhroutí. Obecně se svět „zlokalizuje“ a nejvyšší ctností v něm bude soběstačnost.

Přestože sovětské hospodářství nechvalně proslulo svých zanedbáváním spotřebitelského průmyslu, když už vyrábělo, tak to byly věci, které měly až na jisté výjimky vydržet. Ty americké se naopak vyrábějí s uměle zkrácenou životností a často z plastu, takže jakmile do amerických přístavů přestanou připlouvat kontejnerové lodi, řada spotřebních předmětů, na něž si lidé tak ochotně navykli, bez náhrady zmizí. Vyšší míra prosperity a materialismu amerického života také znamená, že z věcí, jež jsou ve většině světa považovány za luxus – auta, ústřední topení, ledničky, splachovací záchody, mobilní telefony, balené zpracované potraviny atd. – se v Americe staly nedílné součástí života, jejichž absence bude podstatně citelnější než v sovětském systému socializované chudoby.

Americký kolaps (či úpadek) tedy s velkou pravděpodobností přinese nedostatky potravin, paliva i nespočtu druhů spotřebního zboží spojené s výpadky dodávek elektřiny, plynu i vody, rozkladem přepravního systému i další infrastruktury včetně té zdravotní, rozsáhlým

útlumem hospodářské činnosti a masovým propouštěním – to vše bude takřka jistě doprovázeno zmatkem, zoufalstvím a možná i násilím.

Společnost jako celek se pak bude muset vrátit k méně komplexnímu způsobu fungování; ústřední forma vlády zeslábně, věci se začnou „zmenšovat, zjednodušovat, budou méně stratifikované i sociálně odlišené“; regionální struktury a společenství se ujmou mnohem významnější role než dřív. Vyloučit pak nelze ani hobessovskou „válku všech proti všem“.

Jak se stará ekonomika začne rozpadat, začnou tradiční formy kapitálu (peníze, akcie, dluhopisy) pozbývat svou hodnotu. Kamiony i letadla bez paliva skončí ve šrotu. Vědecké i průmyslové vybavení lze stejně jako klenoty, starožitnosti či umělecké předměty využít ke směně. Řada povolání – technici kabelové televize, právníci, prodejci, plastičtí chirurgové, prodavači v obchodech, makléři – už nebude potřeba. Vzhledem k sociálnímu a hospodářskému chaosu, který tak vznikne, se jeví velice pravděpodobně, že bezpečnostní složky přestanou situaci zvládat a z velké části je nahradí soukromé společnosti a místní domobrany. Mnohé zákony budou lidé jednoduše ignorovat. Zavedené autority, neschopné zajistit bezpečí svých občanů, přijdou a svou pozici a nahradí je nové mocenské struktury. Zločinecké skupiny, gangy, bývalí policisté i žoldáci najdou nové uplatnění na proměněném trhu práce. (Pro lidi v soukromých vojenských společnostech nastanou zlaté časy.)

Upadající trh zřejmě nahradí ekonomika méně formální, založená především na likvidaci a recyklaci starého hospodářství, která se bude opírat o „přímý přístup k potřebným zdrojům nebo pohružky silou namísto formálního vlastnictví nebo právní autoritu“ (str. 61).

Podobně jako v Rusku tak nejspíš uvidíme staré lidi, jak na bleších trzích pod otevřeným nebem prodávají své drahocennosti, středostavovské lidi probírající se odpadky a hrstku zbývajících zásobených obchodů chráněnou těžkým opevněním.

A to všechno podle Orlova čeká národ nejen psychologicky nepřipravený na sociální chaos, ale také nevhodně vybavený na vypořádání se s chaosem spojenou krutou realitou. Američané totiž žijí v natolik ostrém rozporu mezi svými „kulturně přijatelnými názory“ a svými osobními zkušenostmi, že už dnes mnohé z nich trápí všemožné psychické nemoci, jak je zjevné z každého dne Američany spolykaných desítek milionů tabletek antidepresiv a podobných medikamentů. Kolaps bude pro řadu z nich poslední kapkou – přejdou do nebyvalých stavů popření nebo snad nějakého milenaristického revivalu „konce světa“.

Dobrou zprávou by snad mohlo být, že běloši budou režim, který jim už nedokáže zajistit blahobyť, podporovat stále méně. Jelikož je legitimita amerického manažersko-terapeutického režimu tak nerozlučně spjata s ekonomickou prosperitou, její konec s velkou pravděpodobností zahubí nebo alespoň značně oslabí i stát. Ať už se však stane cokoliv, nebude pád amerického systému, založeného na pevně kontrolovaném systému „komunikace“ a plánované spotřeby (tj. prefabrikovaného zboží i života), žádným instantním nanebevzetím, ale naopak velice drsným probuzením.

To by v nás mělo vyvolat jisté obavy, protože kromě „peciválů“-výplodů naší umělé

společnosti, budou v případě kolapsu nejvíce ohrožení běloši. Právě oni jsou totiž v nejvyšší míře zapojení do systému, nejdůkladněji oblouznění ideologií **amerického snu** (tedy že když budete tvrdě pracovat a hrát podle pravidel, čeká na vás úspěch), to oni se nejdůkladněji oprostili od své někdejší identity, kultury a společenství (jejichž význam v čase krize prudce vzroste) a právě oni postrádají povědomí příslušnosti k národu, definovanému etnickým a kulturním dědictvím, a tím pádem i jakýkoliv impuls jednat soudržně coby jeden lid.

Jakmile přijdou běloši o svou bublinu automobilové kultury a kancelářských zaměstnání, budou muset na vlastní kůži zažívat interakce s černochoy, Mexičany, sikhy v turbanech a dalšími zástupci exotické fauny, která dnes obývá jejich zemi. Tehdy jim snad konečně dojde, že národ není „rasová směska“, ale společenství vyrůstající z „druhového cítění“ – tj. vědomí pokrevní a duchovní sounáležitosti s lidmi spojenými původem i společnou kulturou. V nastalé anarchii také možná propuknou etnorasové konflikty, dále vyeskalované množstvím zbraní na obou stranách, které mohou snadno přerůst v otevřené násilí, případně i etnické čistky.

Takové konflikty budou v Americe mnohem závažnější než v etnicky poměrně homogenním Rusku, kde zůstaly vztahy mezi společenstvími povětšinou celkem uctivé, i když ne třeba kdovíjak srdečné (s výjimkou Židů a jistých neruských menšin)

Pokud v sobě američtí běloši nenajdou kolektivní cítění, stanou se s velkou pravděpodobností obětmi větší soudržnosti a pevnější skupinové identity nebělochů, jejichž etnická příslušnost, rodinné vazby i kulturní motivace jsou současně primitivnější i silnější, než je tomu u bělochů. Velkým otazníkem tak zůstává, zda se běloši podobni jatečným zvířatům pasivně poddají černým/hnědým predátorům, nebo se spojí se svými soukmenovci a začnou vzdorovat. (Vsadil bych se, že nebude trvat dlouho, než si uvědomí, jak jednoduchá nová situace je: „my vs. oni“.)

Nikoliv bez souvislosti s tím je i předpověď, že úspěšní běloši středního věku nejspíše propadnou depresi nebo se nervově zhroutí, až se jim před očima rozplyne jejich celý život budovaná kariéra, úspory i majetek. Sebevražda, emocionální paralýza, alkoholismus i drogy si mezi nimi budou vybírat oběti podstatně častěji než v jiných segmentech obyvatelstva a jejich křehkost dále podtrhne i to, že s jejich pracovními zkušenostmi budou v hospodářství časů kolapsu prakticky nezaměstnatelní. Tito lidé, kteří dnes pracují v podnikání, managementu, komunikačních společnostech, právních firmách, prodeji nebo zpracování informací, rychle zjistí, že pro zbývající pracovní příležitosti jsou se svými praktickými dovednostmi z tesařiny, práce mechaniků a manuálních dělníků vůbec mnohem lépe vybaveni imigranti.

Současně také běloši s tím, jak přestane být možné udržet fungování *single domácností* a *úzké rodiny*, zjistí, že nejčinnějším kapitálem jsou rozšířené rodiny a přátelé.

Ruské rodiny sice nebyly v o mnoho lepším stavu než ty americké, hospodářské podmínky a nedostatek bydlení před kolapsem však pomohly udržet manželství pohromadě, když jedno obydlí často sdílely tři generace. Podobně jako drtivá většina obyvatel světa také Rusové zpravidla strávili celý život na jednom místě, a proto zůstaly jejich rozšířené rodinné vazby

nenarušené a dobře znali lidi kolem sebe, což jim pomohlo přežít.

Bílí Američané tyto podpůrné sítě postrádají, a o to obtížněji se budou přizpůsobovat životu v „rozbitém“ světě. Chtějí-li přežít, budou muset znovu objevit význam společenství a oživit organizace a aktivity, které až donedávna tvořily páteř americké občanské společnosti. Během přechodu k životnímu stylu Třetího světa tak běloši buď budou muset znovu najít své vlastní tradice, nebo se z nouze uchýlit k praktikám běžným mezi barevnými.

Rusko se z kolapsu celkem rychle oklepalo a za pouhé desetiletí dosáhlo téže ekonomické úrovně jako před ním. Za toto bezprostřední zotavení Rusko vděčí mj. i schopnosti svých obyvatel přizpůsobit se těžkým podmínkám a obřím zásobám ropy, díky nimž se ekonomika po znovuoživení globální poptávky po ropě mohla znovu postavit na nohy. USA však v takovéto pozici nejsou. S tím, co přinese zhroucení, se budou potýkat podstatně déle a dost možná, že k žádnému „oživení“ z úpadku americké techno-ekonomické civilizace vůbec nedojde (s ohledem na nevyhnutelný růst cen energie a dlouhodobou neudržitelnost globalizované ekonomiky založené na levné energii). V řadách americké vládnoucí elity také nenacházíme jedinou osobnost schopnou napodobit Vladimíra Putina, který zabránil oligarchům v tom, aby po pádu SSSR proměnili Rusko v kolonii světového finančního systému.

Ani tento scénář ale není úplnou pohromou. **Pád snad konečně pomůže bělochům oprostít se od svých liberálních iluzí, a ti tak možná zjistí, co je v životě skutečně důležité.** V nejlepším případě je pak zbucuje ke znovunalezení rasově-národních svazků, které z nich (z nás) kdysi činila velký, smělý lid.

Samozřejmě by bylo nesrovnatelně lepší, kdybychom bývali nepromarnili posledních 60 let a opětovně nalezení árijských vlastností, které nám umožní překonat nadcházející temný věk, neodkládali až na úplně poslední chvíli – lepší však za minutu dvanáct než nikdy.

V této krátké mezihře před pádem ovšem zůstává smutnou skutečností, že zabránit nevyhnutelnému ani zmírnit nezmírnitelné nelze. Nemáme před sebou řešitelný problém, ale neodvratnou krizi, jež nevyhnutelně rozbije na kusy většinu iluzí, které přinejmenším po dvě generace uváděly do pohybu **americký způsob života** – v první řadě pak chiméru možnosti nekonečného růstu a nekonečné spotřeby ve světě s omezenými zdroji. Nad nastávajícími událostmi nemáme sebemenší kontrolu: všechna naše snaha by připomínala pokusy zastavit holýma rukama lavinu. Jisté je tak jen to, že úpadek už začal a postupuje.

Co hůř, nevzdorují mu žádná strana, politické hnutí nebo mimoparlamentní síly, připravené postavit se za bělošské zájmy a chopit se vedení, jakmile se usadí prach rozvířený pádem. Blížící se krize – klasická situace „buď a nebo“ – tak přichází v poměrně nevhodném čase.

Civilizace se navzdory fantazírování survivalistů jen zřídkakdy hroutívají naráz, obvykle se rozkládají postupně, často to trvá i celá desetiletí. Proto dosud coby jednotlivci a – což je důležitější – **jako evropští Američané, kterým není lhostejný osud vlastního lidu, máme čas vnitřně se na rýsující se hospodářský kolaps připravit a následně se**

začít obracet také vně a začít budovat ona „**odolná společenství**“ přátel, rodiny a soukmenovců, která nám, až udeří určená hodina, nejen pomohou přežít, ale v ideálním případě také umožní přemýšlet o tom, čím nahradit neúspěšný experiment jménem Spojené státy americké.

Poznámky:

1] Joseph Tainter, *The Collapse of Complex Societies* (Cambridge: Cambridge University Press, 1988), s. 5.

2] Tento pohled vychází největším dílem z ekologické klasiky: Donella H. Meadows et al., *The Limits of Growth* (New York: Universe Books, 1972).

Úvaha Michaela O'Meary **US, SU: Same Scenario?** vyšla na stránkách The Occidental Quarterly Online 14. července 2009.